

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Compendium Qvæstionvm Regvlarivm R. admodum P.
Emanuelis Roderici Lusitani, S. T. Lectoris Prou. S. Iacobi
Reg. Obseru. Ordin. Mino. Diffinitoris**

Rodrigues, Manuel

Lvgdvni, 1621

Iudex.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41743

nicatione se statim præsentare, & subdere Prælato Conuentus de Obferuantia, si ibi Conuentuales non sunt, & contra, sed hoc statutum fuit postea suspensum. *to. 2. q. 121. art. 2.*

Fratres Minores per obediētiam itinerantes possunt lucrari Indulgentias stationum, & alias omnes, ac si domi essent, dicendo quinque *Pater, & Ave, ex Innocent. VIII. art. 4.*

Pius V. concessit captiuis apud infideles in articulo mortis, quod per solam contritionem possunt cōsequi Indulgentiam plenariam, si non habeant copiam Confessoris. Quod idem concessit *Eugenius I V.* omnibus Fratribus etiam non captiuis in hoc articulo. *ibid.*

I V D E X.

Cum amoris proprii, qui omnis discordiæ fons est, nec Religiosi sint expertes, necesse est etiam in Religione esse Iudices ad pacem communem tuendam; quos maxime dedecet partialitas, iracundia, & verba inordinata. *tom. 2. q. 1. art. 1. 2. 3. & 4.*

De nullis causis Regularium potest iudex secularis cognoscere:

Q 3

quia

quia quilibet talis gaudet priuilegio canonis, & fori. tom. 2. q. 2. art. 1.

Decisio causarum Ordinum militarium, conceditur per *Pium IV.* ipsorum Ordinum Prælati tam in ciuilibus, quàm in criminalibus, cum prohibitione appellationis ad alios, quàm dictorum Ordinum Iudices. art. 2.

Assumens Ordinem Ecclesiasticum, aut ingrediens Religionem post delictum à se commissum in fraudem, vt se eximeret à iurisdictione seculari, non liberatur ab ea; sed potest per Iudicem secularem contra eum procedi ad punitionem delicti ciuilitè quidem; vel criminaliter, vel mixtum, si in Religione probata professionem solemniter tantum emisit in fraudem, & non fuerit sacris insignitus, cum eius professio nulla sit & inanis; si autem Ordines receperit, potest contra eum procedi, non vt possit puniri corporaliter à Iudice laico, sed tantum in confiscatione bonorum, aut pœna pecuniaria, prout qualitas delicti exigit, quia est Clericus non sit subditus Iudici

secu

seculari ratione personæ, manet
tamen in hoc casu, ratione causæ
& bonorum, *art. 3.*

Fraus in hoc casu præsumitur, si
quis post delictum commissum, &
ante susceptum Ordinem, aut ante
ingressum Religionis fuerit accusa-
tus vel denunciatus, aut saltem in-
famatus. *ibid.*

Laicus professus dimisso habitu,
imò eiectus ab Ordine committens
scelera non potest puniri à Iudice
seculari, quia per talem eiectionem
non traditur foro seculari, sed Ec-
clesiastico. Secus est de eo, quia
Religione expellitur, & habitu re-
gulari priuatur, eò quod eius mini-
mè valuit professio, quia potest Iu-
dex secularis de eius causis cogno-
scere tam criminalibus, quam ciui-
libus, & mixti fori. *art. 4.*

Index Regularis cognoscit de
crimine graui Fratris Nouitij, v.g.
fratricidij: nam quamdiu talis est,
gaudet priuilegio fori. *art. 10.*

Prælatus Regularis potest & de-
bet, quoad fieri potest procedere
vt pater (vnde olim dictus est Ab-
bas) vtque talis mēdere suorum vul-

neribus pietate paterna ; & bono modo , sine forma iudicij nil de suppliciis cogitando. Quando autem sic non potest prodesse , debet procedere vt Iudex, & tunc, quoad fieri potest , debet vitare apices & solitas iuris solemnitates , quæ multum dedeçent statum Religiosum, sed procedere summarie , & sine strepitu , præsertim contra statuta sua & in rebus non tanti momenti, ita tamen, vt essentialia iuris seruentur , & nihil incommodi patiantur ius naturale , & gentium. Ius autem gentium apud Regulares sunt constitutiones Ordinis generales.

tom. 2. q. 3. art. 1.

Iure, & speciali priuilegio admittitur testimonium Fratrum , etiam Nouitiorum, in causis propriis Monasteriorum suorum , siue ciuilibus, siue criminalibus, licet veniret ipsis aliquod lucrum de Monasterio, modo tamen non potuerint extranei testes vocari ne alioqui ius eorum pereat ; modo illi Fratres testes non sint Conuentus actores , aut responsales. *tom. 2. q. 11. art. 1.*

Monachus potest cogi ad testificandum.

candum, quando aliter veritas haberi non potest, non tamen in causa sanguinis. *art. 2.*

Moniales iuridicè testantur contra alias, quando de rei veritate aliter constare non potest, etiam in criminalibus; sufficitque duarum testimonium, quia licet sint mulieres, sunt tamen Religiosæ Deum timentes. *art. 3.*

Quamuis validum sit Regularis testimonium absque sui Superioris licentia datum; id tamen ei prohibetur & iure repelli potest. Quia etiam in criminalibus requiritur facultas ipsius Prouincialis, ac propterea cauere debent Prælati Conuentuales, ne in similibus causis dictam licentiam concedant sine expresso aut saltem tacito consensu Prouincialis; nam etiamsi Religiosi faciant protestationem iuridicam, si ex eorum testimonio sequatur mors alicuius, aut enormis effusio sanguinis, aut membrorum mutilatio, remanent irregulares; vt bene notauit *Couarruu.* & Prælato hoc præcipienti non est obtemperandum. *art. 4.*

Q 5

In

In criminalibus nunquam admittitur testimonium laici contra Clericum, nisi alij testes idonei desint; & tunc in his eiusmodi testimonium efficit tantum semiplenam probationem, quamquam in civilibus plenam efficiat: contra Monachos verò, licet non promiscuè, facilius nihilominus admittitur; eo quòd Monachi non sint adeò iniuri, & ingrati laicis, sicut Clerici sæculares. *art. 5.*

Plura de materia testium. *vide q. 12. 13. 14. 15. & 16.*

De notario.

IVxta quandam Decretalem, in quovis iudicio etiam summario, quale plerumque est Regularium, requiritur Notarius, & Secretarius ad scribenda acta processus; unde quidam Prælati minùs iuridicè faciunt scribentes accusationem, testimonia; &c. nisi excusentur ex eo quod communiter negotia Regularium sint parvi momenti, aut quia taceant Fratres, ac proinde censeantur in hoc iuri suo renunciare. *10. 2. q. 14. art. 2. & 3.*

Est autem summarium iudicium
illud,

illud, in quo sola veritate conspecta proceditur ad sententiam definitivam, non servatis iuris apicibus. *ibidem.*

De citatione reorum.

Vide quaest. 18.

De Interrogatione eorumdem q. 29.

De Tortura.

Licet Praelato Regulari per se, aut per alium sibi subditum, quamvis non urgeat necessitas, Fratrem delinquentem moderatè verberare causa correctionis, modo in Religione consueto, absque timore excommunicationis, nunquam tamen per laicum familiarem Conventus; nisi ubi consuetudo aliud obtinuerit; alioquin Superior sic corripuens incideret in excommunicationem, à qua non minùs quàm consuetudo excusare posset error malè intelligendi priuilegia. *qu. 20. art. 8.*

De purgatione Canonica.

Regularis cum scandalo infamatus potest, imò etiam debet se purgare: quòd si in purgatione defecerit, punietur solummodo

do

252 INCARCERATIO.

do pœna arbitraria extraordinaria multo mitiori, quam secundum canones deberetur: licet in tali casu Clericus accusatus habeatur pro conuicto, & pœnam canonum sustinere debeat. *quæst. 21. art. 1. & 2.*

De modo procedendi in correctione.

Quando debeat Prælatus sequi in Iudicio rigorem iuris, quando iustitiam, vel æquitatem. *vide ad longum, quæst. 22.*

I N C A R C E R A T I O.

Dolendum est, plerosque Iudices Regulares procliuiores esse ad capiendum & incarcerandum suos subditos, quam par sit, sine sufficienti cognitione commissi delicti, cum hoc sit iniuria irreparabilis; & ultra reatum quem committunt, damnum & iniuriam iniuste incarcerato compensare tenentur, nec liberi sunt à sententia canonis. Si quis suadente, ut doctè notauit *Narrus* præsertim in leuibus, & ubi fuga non timeretur. *tom. 2. quæst. 23. art. 2.*

Pœna perpetui carceris Regulari imponi potest ob delictum, cui
in